

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЕДАГОГІЧНА)

для здобувачів вищої освіти

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	034 Культурологія
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	«Культурологія»

Форма навчання	<u>денна/заочна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3/90</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

УДК 008(075.8)

Розробник:

ГАВЕЛЯ Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри культурології та міжкультурних комунікацій.

ПОГОДЖЕНО

Директор інституту практичної культурології та арт-менеджменту

Степан ДИЧКОВСЬКИЙ

Протокол №1 від «29» серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри культурології та міжкультурних комунікацій

Ольга ОВЧАРУК

Протокол №1 від «29» серпня 2022 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Культурологія»

Гарант освітньої програми Ольга ОВЧАРУК

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» серпня 2022 р. № 5

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО
(підпис)

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є: оволодіння здобувачами науковими методами та формами організації навчально-виховного процесу в закладах середньої та вищої освіти України, формування на основі здобутих у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок з метою впровадження їх у навчальний процес і здійснення наукової діяльності; здобуття навичок до перманентного поновлення власних знань, їх творчого застосування в практичній діяльності. Водночас доцільним є використання набутих знань у процесі вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача». Крім того, у процесі практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з дисциплін ОП «Культурологія» на другому магістерському рівні навчання.

Завданнями практики є:

- поглиблення теоретико-практичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих здобувачами та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- формування у здобувачів-магістрів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі загальноосвітньої та вищої школи;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у загальноосвітній та вищій школі;
- застосування сучасних технологій і методів навчання;
- формування умінь професійного та педагогічного спілкування з учнівською і студентською аудиторією;
- оволодіння здобувачами сучасною методологією виробничого процесу в різноманітних аспектах культурологічної діяльності;
- розширення практичного досвіду професійної та педагогічної діяльності;
- розвиток самостійності та особистісної відповідальності у прийнятті професійних рішень;
- оволодіння методикою практичної педагогічної роботи в культурно-освітньому закладі;
- розвинути навички викладача дисципліни «Культурологія» у закладах середньої або вищої освіти України;
- розширення практичного досвіду роботи як працівника у сфері культури в процесі знайомства з роботою культурного організатора дитячих позашкільних закладів, викладача дисципліни «Культурологія» в шкільних, позашкільних і закладах вищої освіти, працівника відділу літератури з питань мистецтв або відділу краєзнавчої літератури публічної бібліотеки, у рамках роботи якої реалізуються різноманітні культурно-мистецькі проекти та майстер-класи, освітні та виховні заходи для різних вікових категорій відвідувачів бібліотеки;
- накопичення досвіду викладацької роботи в закладах освіти;
- формування морально-етичних якостей викладача загальноосвітньої школи, викладача вищого навчального закладу, викладача професійного

- навчально-виховного закладу, методиста культурно-освітнього закладу, організатора культурно-дозвілєвої діяльності, керівника (студії за видами мистецтва та художньої творчості, любительського об'єднання, клубу за інтересами тощо), менеджера у сфері культури, відпочинку та спорту, керівника підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту;
- вироблення індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності;
 - виховання потреби у безперервності фахової самоосвіти, професійного самовдосконалення.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність спілкуватися іноземною мовою (вміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності).
ЗК4	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК5	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
ЗК6	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК7	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК8	Здатність розробляти та управляти проектами.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК2	Здатність до оцінювання ступеню повноти та достовірної інформації у процесі реалізації професійної діяльності.
СК3	Здатність виявляти та визначати шляхи задоволення культурних потреб суспільства та його окремих груп за умови забезпечення культурних прав і свобод людини.
СК4	Здатність усвідомлювати соціальну та етичну місію культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.
СК5	Здатність до професійної взаємодії з представниками інших спеціальностей, а також залучення до розв'язання проблем культури представників громадськості.
СК6	Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.
СК7	Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проєктувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.
СК8	Здатність організовувати роботу та здійснювати керівництво закладами культури, а також відповідними структурними підрозділами підприємств і установ, враховуючи їх економічний ефект.
СК9	Здатність до розв'язання актуальних суспільних проблем з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та стратегії культурної політики.
СК10	Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології.
СК11	Здатність до формування та реалізації новітніх гуманітарних стратегій в сучасному культурному просторі.
СК12	Здатність до створення інноваційного культурного продукту в соціокультурному середовищі як складової розвитку економічного потенціалу країни.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН1	Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів,

	а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем.
ПРН2	Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати та синтезувати потрібну інформацію у відповідності до професійних задач.
ПРН4	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії, відповідати своєю поведінкою етичним принципам професійної сфери культуролога.
ПРН5	Вести перемовини державною та іноземною мовами, організувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.
ПРН6	Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.
ПРН7	Діагностувати, прогнозувати, проектувати й генерувати оптимальні варіанти вирішення дослідницьких та практичних проблем задля культурного розвитку суспільства.
ПРН8	Здатність організувати й управляти діяльністю закладів культури та відповідними структурними підрозділами підприємств і установ.
ПРН9	Розв'язувати актуальні суспільні проблеми в галузі культури, застосовуючи засоби стратегічного планування, прогнозування, моделювання культурних політик.
ПРН10	Здійснювати експертну оцінку культурних творів, послуг та благ, культурних практик, культурно-мистецьких та дозвіллевих проєктів.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ЗК 1	ПРН6	ПРН1, ПРН12, ПРН3	ПРН4, ПРН5	ПРН7, ПРН8
ЗК 2	ПРН5	ПРН5	ПРН5	ПРН5
ЗК 4	ПРН6	ПРН1, ПРН12, ПРН3	ПРН4, ПРН5	ПРН7, ПРН8
ЗК 5	ПРН8	ПРН8	ПРН8	ПРН8
ЗК 6	ПРН6	ПРН9	ПРН9	ПРН9
ЗК 7	ПРН8	ПРН8	ПРН8	ПРН8
ЗК 8	ПРН9	ПРН9	ПРН9	ПРН9
СК 2	ПРН6	ПРН1, ПРН12, ПРН3	ПРН4, ПРН5	ПРН7, ПРН8
СК 3	ПРН5	ПРН7	ПРН7	ПРН7
СК 4	ПРН4	ПРН4	ПРН4	ПРН4
СК 5	ПРН9	ПРН9	ПРН9	ПРН9
СК 6	ПРН9	ПРН10	ПРН9	ПРН10
СК 7	ПРН7	ПРН7	ПРН7	ПРН7
СК 8	ПРН8	ПРН8	ПРН8	ПРН8
СК 9	ПРН5	ПРН5	ПРН5	ПРН5
СК 10	ПРН10	ПРН10	ПРН10	ПРН10
СК 11	ПРН9	ПРН9	ПРН9	ПРН9
СК 12	ПРН7	ПРН7	ПРН7	ПРН7

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЕДАГОГІЧНОЇ)

Виконання програми здійснюється згідно із завданнями, що розподіляються за розділами і темами практики. Під час проходження виробничої практики здобувачі повинні виконувати поставлені програмою завдання.

№ з/п	Програма практики	Кількість годин
<i>Загальна кількість кредитів ЄКТС – 3</i>		
1	<p>Змістовий модуль 1. Організація проходження виробничої практики (педагогічної)</p> <p>1.1. Організаційні заходи щодо проходження виробничої практики (педагогічної).</p> <p>1.2. Аналіз структури і основних напрямів діяльності підприємства (установи, закладу, організації, де проходитиме виробничу практику (педагогічна).</p> <p>1.3. Визначення можливостей реалізації індивідуальних завдань на базах практики.</p>	
	Разом:	30
	<p>Змістовий модуль 2. Організація виробничої практики (педагогічної)</p> <p>2.1. Здійснення здобувачем характеристики підприємства (установи, закладу, організації).</p> <p>2.2. Здійснення здобувачем характеристики системи управління підприємством (установою, закладом, організацією).</p> <p>2.3. Визначення здобувачем напрямів і видів культурно-просвітницької та педагогічної діяльності підприємства (установи, закладу, організації).</p> <p>2.4. Здійснення здобувачем експертно-аналітичної оцінки культурно-мистецьких проектів підприємства (установи, закладу, організації), які мають культурно-просвітницьке або педагогічне спрямування.</p> <p>2.5. Формування у здобувачів психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін на базі практики.</p> <p>2.6. Вироблення у здобувачів умінь щодо організації основних форм навчання у загальноосвітній та вищій школі, на підприємстві (в установі, закладі, організації).</p> <p>2.7. Формування у здобувачів умінь професійного і педагогічного спілкування з учнівською та зі студентською аудиторією.</p> <p>2.8. Оволодіння здобувачами методикою практичної педагогічної роботи у культурно-освітньому закладі.</p> <p>2.9. Накопичення здобувачами досвіду викладацької роботи в закладах середньої та вищої освіти, на підприємстві (в установі, закладі, організації).</p>	
	Разом:	30
	<p>Змістовий модуль 3. Підготовка документів та оформлення звіту про проходження практики</p> <p>3.1. Узагальнення зібраного матеріалу на основі виконання індивідуального плану.</p> <p>3.2. Визначення і опис особливостей організації діяльності у культурно-мистецькому закладі, на підприємстві, в установі або організації, де здобувач-практикант проходить виробничу практику.</p> <p>3.3. Послідовне викладення у рефераті фактів, ідей, вражень здобувача.</p> <p>3.4. Формування комплексу звітних матеріалів про проведення виробничої практики.</p> <p>3.5. Підсумкова звітна конференція, залік.</p>	
	Разом:	30
	Всього:	90

3.1. Програма виробничої практики (педагогічної)

Змістовий модуль 1.

Організація проходження виробничої практики (педагогічної)

1. *Організаційні заходи щодо проходження виробничої практики (педагогічної):*
 - загальне ознайомлення з базою практики;
 - знайомство здобувачів вищої освіти, що проходять практику, з їх індивідуальними завданнями;
 - складання плану роботи здобувача на час проходження ним виробничої практики (педагогічної);
 - знайомство здобувачів з заходами техніки безпеки, протипожежної безпеки, охорони праці та захисту навколишнього середовища, яких потрібно дотримуватися під час проходження практики;
 - знайомство здобувачів з вимогами до оформлення і ведення щоденника практики.
2. *Аналіз структури і основних напрямів діяльності підприємства (установи, закладу, організації, де проходить виробничу практику (педагогічна):*
 - знайомство здобувачів з структурою бази практики та її підрозділами;
 - знайомство здобувачів з посадовими обов'язками працівників бази практики, які здійснюють культурно-просвітницьку і педагогічну діяльність на базі практики;
 - знайомство здобувачів з матеріальним і методичним забезпеченням бази практики;
 - знайомство здобувачів з електронно-бібліотечною системою бази практики.
3. *Визначення можливостей реалізації індивідуальних завдань на базах практики:*
 - знайомство здобувачів з можливостями поглиблення ними теоретико-практичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань на базі практики;
 - знайомство здобувачів з можливостями формування у них психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі загальноосвітньої та вищої школи, на підприємстві (в установі, закладі, організації);
 - знайомство здобувачів з можливостями вироблення у них умінь організації основних форм навчання у загальноосвітній та вищій школі, на підприємстві (в установі, закладі, організації);
 - знайомство здобувачів з можливостями застосування ними сучасних технологій і методів навчання на базі практики;
 - знайомство здобувачів з можливостями формування у них умінь професійного і педагогічного спілкування з учнівською та студентською аудиторією на базі практики.

Змістовий модуль 2. Організація виробничої практики (педагогічної)

2.1. Здійснення здобувачем характеристики підприємства (установи, закладу, організації):

- визначення здобувачем під час проходження виробничої практики (педагогічної) здобутих ним можливостей щодо поглиблення теоретико-практичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, у вирішенні конкретних педагогічних завдань;
- визначення здобувачем під час проходження виробничої практики (педагогічної) здобутих ним можливостей щодо застосування сучасних технологій і методів навчання на базі практики;
- визначення здобувачем під час проходження виробничої практики (педагогічної) здобутих ним можливостей щодо участі у культурно-мистецьких проєктах на етапі їх розробки та у провадженні на базі практики;
- визначення здобувачем під час проходження виробничої практики (педагогічної) здобутих ним можливостей щодо отримання педагогічних порад від працівників підприємства, установи, закладу або організації (на базі практики);
- визначення здобувачем під час проходження виробничої практики (педагогічної) здобутих ним можливостей щодо використання матеріально-технічного обладнання, яке відповідає вимогам сучасної педагогічної освіти та культурно-мистецької діяльності.

2.2. Здійснення здобувачем характеристики системи управління підприємством (установою, закладом, організацією):

- здійснення здобувачем характеристики системи управління підприємством (установою, закладом, організацією), створеної для досягнення поставлених цілей, вирішення різного роду завдань, в основі яких лежить принцип розподілу праці та обов'язків персоналу;
- здійснення здобувачем характеристики посад (які передбачені на базі практики), пов'язаних з культурно-просвітницькою і педагогічною діяльністю, і в подальшому можуть обіймати здобувачі вищої освіти, які навчаються на спеціальності «Культурологія» (ОП 034 «Культурологія»);
- визначення здобувачами особливостей роботи керівника самодіяльного об'єднання (клубу за інтересами), студії, колективу (за видами мистецтва і народної творчості), керівника частини (літературно-драматургічної, музичної); методиста культурно-освітнього закладу, інструктора культурно-просвітнього закладу, організатора концертів і лекцій, які вимагають від фахівця-культуролога низки теоретико-методологічних педагогічних знань і практичної педагогічної підготовки.

2.3. Визначення здобувачем напрямів і видів культурно-просвітницької та педагогічної діяльності підприємства (установи, закладу, організації):

- визначення здобувачем і практичне розширення ним досвіду професійної та педагогічної діяльності у різних напрямках і видах культурно-

- просвітницької діяльності підприємства (установи, закладу, організації), де він проходитиме виробничу практику (педагогічну);
- визначення здобувачем актуальних методичних підходів щодо організації практичної педагогічної роботи у культурно-освітньому закладі;
 - визначення здобувачем можливостей розширення практичного досвіду педагогічної роботи працівників підприємства (установи, закладу, організації), де він проходитиме виробничу практику (педагогічну);
 - визначення здобувачем напрямів і видів культурно-просвітницької та педагогічної діяльності культурного закладу в контексті можливостей формування морально-етичних якостей викладача загальноосвітньої школи, викладача закладу вищої освіти, викладача професійного навчально-виховного закладу, методиста культурно-освітнього закладу, організатора культурно-дозвілєвої діяльності, керівника (студії за видами мистецтва та художньої творчості, любительського об'єднання, клубу за інтересами тощо), менеджера у сфері культури, відпочинку та спорту, керівника підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту на базі практики.

2.4. Здійснення здобувачем експертно-аналітичної оцінки культурно-мистецьких проєктів підприємства (установи, закладу, організації), які мають культурно-просвітницьке або педагогічне спрямування:

- здійснення здобувачем експертно-аналітичної оцінки культурно-мистецьких проєктів підприємства (установи, закладу, організації), які мають культурно-просвітницьке або педагогічне спрямування, яка пов'язана з командною роботою його розробників на етапі народження ідеї та її втілення, розробкою кошторису культурно-мистецького проєкту (оренда транспорту, логістика, поліграфічні послуги та інші витрати);
- здійснення здобувачем експертно-аналітичної оцінки культурно-мистецьких проєктів підприємства (установи, закладу, організації), які мають культурно-просвітницьке або педагогічне спрямування на основі знайомства з особливостями розподілу обов'язків у команді проєкту;
- здійснення здобувачем SWOT-аналізу оцінки одного з культурно-мистецьких проєктів підприємства (установи, закладу, організації), який має культурно-просвітницьке або педагогічне спрямування;

2.5. Формування у здобувачів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін на базі практики:

- формування і розвиток у здобувача когнітивних (вирішення проблем і комунікабельність), соціоемоційних (самоорганізація та стійкість) і технічних (комп'ютерних) навичок, потрібних для викладання відповідних навчальних дисциплін на базі практики;
- закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами під час навчання на спеціальності 034 «Культурологія», набуття і вдосконалення ними практичних навичок і вмінь зі спеціальності;
- розвиток у здобувача творчого, мотиваційного, лідерського потенціалу особистості в професійній діяльності майбутнього фахівця, формування soft skills;

- формування у здобувача здатності працювати в багатомовних і мультикультурних середовищах, на перетині різних наук, сфер та галузей діяльності;
- формування у здобувача методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін на базі практики.

2.6. Вироблення у здобувачів умінь щодо організації основних форм навчання у загальноосвітній і вищій школі, на підприємстві (в установі, закладі, організації):

- вироблення у здобувачів умінь щодо організації і проведення лекційних або класно-урочних занять;
- вироблення у здобувачів умінь щодо організації і проведення практичних і семінарських занять;
- вироблення у здобувачів умінь щодо організації та проведення індивідуальних занять для здобувачів середньої або вищої освіти, для слухачів курсів;
- вироблення у здобувачів умінь щодо організації та проведення майстер-класів для здобувачів середньої або вищої освіти, для слухачів курсів;
- вироблення у здобувачів умінь щодо організації та проведення публічного виступу у якості телеведучого, ведучого радіопроеграми тощо.

2.7 Формування у здобувачів умінь професійного і педагогічного спілкування з учнівською та зі студентською аудиторією:

- засвоєння здобувачем різноманітних моделей комунікації з учнівською та зі студентською аудиторією;
- засвоєння здобувачем методів визначення особливостей спілкування та діагностики особистісно-комунікативних якостей учнів і студентів;
- засвоєння здобувачем методів дослідження міжособистісних відносин між учнями класу та між студентами в групі;
- засвоєння здобувачем методів дослідження соціальної мотивації у сфері спілкування між учнями класу та студентами в групі;
- засвоєння здобувачем методів діагностики ставлення до себе як педагога, засобів підвищення власної самооцінки, самоповаги та психологічного захисту;
- формування у здобувача навичок вербального професійного педагогічного спілкування;
- засвоєння здобувачем правил, стратегії, тактики і функцій мовленнєвої комунікації;
- засвоєння здобувачем основ вербального спілкування в професійній педагогічній діяльності вчителя та педагога;
- здобуття здобувачем навичок демонстрації різних емоційних станів під час проходження педагогічної практики (посередництвом міміки, жестів, міміки та жестів одночасно);
- здійснення здобувачем аналізу невербальних засобів спілкування, які використовувались ним під час проведення навчальних занять (лекцій, уроків, майстер-класів) з точки зору їх природності, доречності, ступінь інтенсивності, впливу на сприйняття змісту повідомлення;
- засвоєння здобувачем психологічних законів організації навчальної

інформації (закон структурних частин; закон асоціацій; закон сенсорності; закон структурної чіткості);

- вироблення у здобувача навичок: передачі інформації під час діалогу; спростування доказів співрозмовника; фронтального педагогічного спілкування; дискусії; промови;
- вироблення у здобувача загальної культури педагогічного спілкування під час проходження ним педагогічної практики.

2.8. Оволодіння здобувачами методикою практичної педагогічної роботи в культурно-освітньому закладі:

- засвоєння здобувачем компетентнісного підходу в освіті та впровадження його в практичну педагогічну діяльність під час проходження практики;
- виявлення здобувачем навчально-методичної компетентності під час розробки плану уроку або лекційного, семінарського, практичного заняття;
- засвоєння і практична реалізація здобувачем методик інтерактивного, продуктивного, проблемного навчання на уроках, лекціях, семінарах, практичних заняттях тощо, під час проходження ним педагогічної практики;
- засвоєння і розуміння здобувачем сутності, завдань, змісту методичної діяльності педагогічних працівників під час проходження практики;
- засвоєння і розуміння здобувачем форм методичної діяльності педагогічних працівників під час проходження практики.

2.9. Накопичення здобувачами досвіду викладацької роботи в закладах середньої та вищої освіти, на підприємстві (в установі, закладі, організації):

- накопичення здобувачами досвіду викладацької роботи із застосуванням сучасних методик проведення навчальної та виховної роботи у закладах середньої та вищої освіти;
- поглиблення і розширення здобувачами теоретичних знань зі спеціальності на основі набуття досвіду педагогічної діяльності;
- поглиблення і розширення здобувачами теоретичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих у процесі навчання, уміння застосувати їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- набуття здобувачами психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі середньої та вищої освіти;
- вироблення у здобувача умінь організації основних форм навчання в середній і вищій школі, застосування сучасних технологій і методів, що сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувача освіти;
- набуття здобувачем навичок професійно-педагогічного спілкування з учнівською або студентською аудиторією;
- вироблення у здобувача творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;

- виховання у здобувача стійкого інтересу до професії викладача закладу середньої або вищої освіти;
- формування у здобувача здатності до професійного саморозвитку і самонавчання впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

Змістовий модуль 3. Підготовка документів і оформлення звіту про проходження практики

3.1. Узагальнення здобувачем зібраного матеріалу, виконання аналізу та виявлення недоліків у роботі підприємства (установи, закладу, організації), де здобувач проходить практику. Розробка пропозицій:

- узагальнення здобувачем матеріалів про нові методики практичної педагогічної діяльності у культурно-освітньому закладі, з якими він ознайомився під час проходження практики;
- узагальнення здобувачем здобутого ним досвіду під час проходження практики, який дозволив йому розширити власне уявлення про педагогічно-виховну роботу викладача, лектора, вчителя, музейного працівника тощо;
- узагальнення здобувачем здобутого ним досвіду під час проходження практики, який дозволив йому оволодіти навичками лекторської педагогічної майстерності, а також умінням здійснювати успішну комунікацію з аудиторією;
- виявлення недоліків в освітній і педагогічній роботі підприємства (установи, закладу, організації), де здобувач проходить практику;
- розробка здобувачем пропозицій щодо удосконалення освітньої та педагогічної роботи підприємства (установи, закладу, організації), де здобувач проходить практику;

3.2. *Викладення здобувачем у рефераті фактів, ідей, результатів проходження виробничої практики (педагогічної) в логічній послідовності.*

- Титульний лист реферату.
- Зміст реферату.
- Вступ (актуальність, мета, завдання проходження виробничої практики (педагогічної) здобувачем, методологічні основи педагогічної діяльності на базі практики).

Розділ 1. Загальні відомості про педагогічну діяльність у культурному закладі, де здобувач проходив практику (1.1. Аналіз структури й основних напрямів діяльності підприємства (установи, закладу, організації, де проходила виробнича практика (педагогічна); 1.2. Мета та предмет діяльності культурного закладу; 1.3. Статус закладу й особливості управління ним).

Розділ 2. Методологічні засади педагогічної діяльності у культурному закладі, де здобувач проходив практику (2.1. Методика практичної педагогічної роботи у культурному закладі; 2.2. Застосування компетентнісного підходу в освіті та впровадження його в практичну педагогічну діяльність під час проходження практики; 2.3. Форми методичної діяльності педагогічних

працівників під час проходження практики).

- Розділ 3. Проведення здобувачем лекції (уроку, майстер-класу) у культурному закладі.
- Висновки (про основні ідеї та результати проходження виробничої практики (педагогічної)).
- Список використаних джерел.
- Додатки (фотоматеріали про проходження виробничої практики (педагогічної) здобувачем).

3.4. *Формування комплекту звітних матеріалів про проведення педагогічної практики:*

- щоденник практики;
- реферат, в якому викладені факти, ідеї, результати проходження педагогічної практики;
- план уроку, лекції, або іншого педагогічного заходу, який проводив здобувач під час проходження педагогічної практики;
- презентація уроку, лекції або іншого педагогічного заходу, який проводив здобувач під час проходження педагогічної практики;
- фотозапис і відеозапис уроку, лекції, або іншого педагогічного заходу, який проводив здобувач під час проходження педагогічної практики;
- фото звіт про заходи, в яких брав участь здобувач під час проходження педагогічної практики.

3.5. *Підготовка й участь у підсумковій звітній конференції:*

- підготовка і доповідь здобувача-практиканта;
- підготовка презентація матеріалу і доповідь здобувача-практиканта;
- обмін досвіду з іншими учасниками підсумкової звітної конференції, присвяченої педагогічній практиці;
- підготовка і оголошення здобувачем конкретних рекомендації щодо проходження педагогічної практики.

3.2. Система оцінювання досягнень здобувачів

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Організаційні та правові заходи щодо проходження виробничої практики (педагогічної)	5	1	5				
Характеристика культурно-мистецьких закладів	5	1	5				
Напрями і види діяльності культурно-мистецьких закладів	5	1	5				
Здійснення педагогічної діяльності закладах культури	10			1	10		
Розроблена та проведена одна із форм навчальної діяльності в ЗВО	10			1	10		
Критичний аналіз суті та змісту заходів, в яких здобувач-практикант брав безпосередню участь	10	1	3	1	4	1	3
Вміння працювати в колективі, дотримуватись професійної етики та виконувати поставлені завдання	10	1	3	1	4	1	3
Індивідуальне завдання	20	1	5	1	10	1	5
Підготовка документів і оформлення звіту про проходження практики	10	1	3	1	3	1	4
Звітна конференція, залік	15					1	15
Разом	100	7	29	6	41	5	30
Максимальна кількість балів 100 балів							

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. **Термін проходження практики:** 2 курс, 2 семестр, 2 тижні.

4.2. **Бази практики:**

- Київська міська галерея мистецтв «Лавра»
- Базовий комунальний заклад «Будинок культури» Богуславської міської ради
- Іршанська школа мистецтв,
- Державне підприємство «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український Дім»
- Центр дитячої та юнацької творчості Солом'янського району міста Києва
- Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

4.3. **Обов'язки здобувачів-практикантів:**

- перед початком практики отримати від керівника практики зі сторони академії консультації про особливості проходження практики, програму практики, індивідуальне завдання, направлення на практику, повідомлення про прийняття на практику, щоденник з практики;
- брати участь в усіх організаційних заходах перед початком практики;

- отримати вхідний інструктаж з охорони праці та техніки безпеки від керівника практики зі сторони академії. Здобувачі вищої освіти, які не пройшли вступного інструктажу, до практики не допускаються;
- прийти на місце проходження практики в призначений день;
- погодити з керівництвом підприємства місце практики та посади, які буде займати здобувач-практикант під час її проходження;
- у триденний термін після початку практики передати на кафедру культурології та міжкультурних комунікацій оформлене належним чином повідомлення про прийняття студента на практику;
- регулярно спілкуватись з керівником практики від кафедри, виконувати його розпорядження та рекомендації;
- у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- нести відповідальність за роботу, яка виконується;
- по закінченню строку практики одержати відгук від керівника практики від підприємства;
- дату прибуття та від'їзду завірити в щоденнику печаткою підприємства;
- після завершення практики своєчасно оформити та подати на кафедру культурології та міжкультурних комунікацій щоденник практики, звіт про проходження переддипломної практики (завірити їх печаткою підприємства), підписати щоденник і звіт у керівника практики від підприємства;
- захистити в керівника практики від академії оформлений належним чином звіт з практики не пізніше, ніж в десятиденний термін після закінчення практики.

4.4. **Обов'язки керівника практики:**

- складає план-графік проходження практики;
- перевіряє готовність бази практики до прийому практикантів, проводить інструктивно-методичну нараду з керівництвом практики від установи;
- проводить інструктаж здобувачів-практикантів з питань техніки безпеки та охорони праці;
- контролює забезпечення нормальних умов праці здобувачів;
- забезпечує здобувачів необхідними документами для виконання програми і завдань практики;
- здійснює методичне керівництво виконанням здобувачами програми практики та індивідуальних завдань;
- контролює ведення щоденників, підготовку та оформлення звітів;
- аналізує й оцінює подану здобувачами документацію про проходження виробничої практики;
- дає підсумкову характеристику, оцінку-відгук про виконану кожним здобувачем ознайомчу, виробничу та дослідницьку роботу;
- у складі комісії бере участь у захисті здобувачами-практикантами результатів виробничої практики;
- за результатами практики подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики з пропозиціями щодо поліпшення її організації.

4.5. *Обов'язки керівника бази практики:*

Керівник практики від установи:

- ознайомлює здобувачів-практикантів з діяльністю установи і перспективами її розвитку;
- доводить до відома здобувачів графік і режим роботи підрозділу установи, що є базою практики;
- організовує та контролює проходження практики відповідно з напрямом і графіком роботи;
- здійснює методичне керівництво виконанням здобувачами програми виробничої практики й індивідуальних завдань;
- сприяє доступу здобувачів-практикантів до інформації, яка їм необхідна для виконання програми виробничої практики та індивідуальних завдань;
- своєчасно повідомляє кафедру про порушення здобувачами-практикантами трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку;
- дотримується правил корпоративної етики закладу, виявляє толерантне ставлення до практикантів;
- контролює ведення здобувачами щоденників практики і підготовку звітів;
- після закінчення практики перевіряє і затверджує звіти здобувачів-практикантів, складає індивідуальні виробничі характеристики.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання здобувачу складається керівником виробничої практики від закладу вищої освіти на початку проведення практики, тобто після розподілу практикантів по базах практик і ставить своєю метою інтерпретацію розділів робочої програми виробничої практики стосовно конкретних умов організації, де проводиться практика.

Завдання на виробничу практику повинно містити перелік тих питань, які підлягають вивченню практикантом на даному робочому місці, перелік його дій для формування і розвитку передбачених програмою умінь і навичок.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2
2	Складання плану реферату	3
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності	6
4	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3
РАЗОМ		20

Перелік індивідуальних завдань

1. Збір загальних відомостей про базу практики та їх опис, аналіз структури бази практики.
2. Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань і визначення методів дослідження особливостей здійснення педагогічної діяльності культурною установою, підприємством або організацією, де проходить виробнича практика (педагогічна).
3. Опис і значення культурно-мистецьких заходів, в яких брав безпосередню участь здобувач під час виробничої практики (педагогічної), їх критичний аналіз.
4. Визначення здобувачем набутих ним можливостей щодо поглиблення теоретико-практичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, у вирішенні конкретних педагогічних завдань.
5. Визначення здобувачем можливостей застосування в подальшій культурологічній діяльності сучасних технологій і методів навчання в культурно-мистецьких установах.
6. Визначення здобувачем можливостей використання матеріально-технічного обладнання в педагогічній освіті та подальшій культурологічній діяльності.
7. Здійснення здобувачем характеристики посад (які передбачені на базі практики), пов'язаних з культурно-просвітницькою і педагогічною діяльністю, і в подальшому можуть обіймати здобувачі вищої освіти, які навчаються на спеціальності «Культурологія» (ОП 034 «Культурологія»).
8. Визначення здобувачем особливостей роботи на одній із посад керівника самодіяльного об'єднання (клубу за інтересами), студії, колективу (за видами мистецтва і народної творчості), керівника частини (літературно-драматургічної, музичної); методиста культурно-освітнього закладу, інструктора культурно-просвітнього закладу, організатора концертів і лекцій, які вимагають від фахівця-культуролога низки теоретико-методологічних педагогічних знань і практичної педагогічної підготовки.
9. Відвідування здобувачем лекцій, уроків, практичних занять, майстер класів, які проводяться працівниками культурно-мистецької установи.
10. Визначення здобувачем напрямів і видів культурно-просвітницької та педагогічної діяльності підприємства (установи, закладу, організації), де він проходив виробничу практику (педагогічну).
11. Визначення здобувачем методологічних засад педагогічної діяльності в культурному закладі, де здобувач проходив практику.
12. Вивчення і здійснення оцінки здобувачем сучасної методології виробничого педагогічного процесу в різноманітних аспектах культурологічної діяльності на базі практики.
13. Набуття здобувачем умінь професійного педагогічного спілкування з учнівською та студентською аудиторією, відпрацювання навичок лекторської майстерності.

14. Накопичення здобувачем досвіду викладацької роботи в закладах середньої та вищої освіти, на підприємстві (в установі, закладі, організації).
15. Участь здобувача в організації основних форм навчання у середній і вищій школі, застосування сучасних технологій і методів, що сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.
16. Підготовка здобувачем плану уроку, лекції або майстер класу.
17. Підготовка здобувачем презентації уроку, лекції або майстер класу, які він має провести під час проходження виробничої практики (педагогічної).
18. Проведення здобувачем уроку або лекції, майстер класу на базі практики.
19. Здійснення здобувачем фото зйомки та відеозапису проведеного ним уроку, лекції або майстер класу на базі практики.
20. Узагальнення та систематизація здобувачем зібраного на практиці матеріалу.
21. Визначення та опис здобувачем особливостей організації діяльності в культурно-мистецькому закладі, на підприємстві, в установі або організації, де він проходив виробничу практику (педагогічну).
22. Послідовне викладення у рефераті фактів, ідей, вражень здобувача.
23. Формування здобувачем комплекту звітних матеріалів про проходження виробничої практики (педагогічної).
24. Участь здобувача у підсумковій звітній конференції.
25. Складання здобувачем заліку.

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Зразки документації на практику можна знайти за посиланням:
<https://nakkim.edu.ua/studentske-zhittya/praktyka-studentiv>

Щоденник звіту з практики – це документ із хронологією дій здобувача під час її проходження, на основі якого оцінюється виконання завдань і результати.

Щоденник має прошиті сторінки А4. Оформлення звітних матеріалів з проходження практики здійснюється українською мовою на аркушах А4, шрифтом Times New Roman, 14 кеглем. Міжрядковий інтервал – одинарний. Мінімальний обсяг звіту 5-8 сторінок. Титульну сторінку розміщено в додатку.

Обов'язково є титульні листи, вступні дані про здобувача, план-графік, відгук з практики керівника базою практики.

І, звичайно ж, сам щоденник – відомості про проходження практики. Він складається за принципом: дата – що виконано – підпис керівника бази практики. Тобто щонайменше три графи.

За основу змісту щоденника завжди беріть індивідуальний план. З ним, зазвичай, відправляють на практику.

Дотримуватись наступних вимог до написання і оформлення звіту виробничої практики (ознайомчої):

- звіт виробничої практики (ознайомчої) повинен містити найповнішу, але

лаконічну характеристику самостійної роботи практиканта;

- матеріал, який викладений у ньому повинен мати чітку структуру та логічну послідовність, містити фактичні дані та розрахунки і обґрунтованість рекомендацій;
- звіт виконується без скорочення слів, з використанням лише загальноприйнятої аббревіатури, а стиль написання має бути науковий;
- при написанні звіту виробничої практики (ознайомчої) здобувач має дотримуватись нормативно встановлених правил оформлення тексту, таблиць, формул, розрахунків, схем, діаграм та графіків;
- на всі ілюстрації здобувачем мають бути зроблені посилання. Якщо ілюстрація створена не автором звіту, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права;
- цифровий матеріал, зазвичай, оформляється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті звіту;
- при складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватись нормативних бібліографічних вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць;
- додатки оформляються як продовження звіту на наступних її сторінках і розміщуються і порядку появи і посилань у тексті звіту.

Здобувач узагальнює зібраний матеріал на основі виконання індивідуального плану, виявлення недоліків у роботі бази практики.

Звіт має бути написаний здобувачем у період проходження практики, а після її закінчення підписується керівником від підприємства (організації) і завіряється печаткою.

У такий спосіб оформляється і щоденник. Керівництвом підприємства (організації) здобувачу видається характеристика, в якій відзначають відношення його до практики, фаховий рівень, допомога установі у вирішенні виробничих питань тощо.

Під час проходження практики здобувач має виявляти ініціативу та підприємливість.

Звіт про проходження практики, який має містити характеристику бази практики, її структури та основних напрямів діяльності; аналіз роботи структурного підрозділу (місця практики) та його ролі в структурі установи; огляд законодавчого та методичного забезпечення бази практики; самоаналіз власного проходження практики з фотографіями, презентаціями у Microsoft PowerPoint, тощо.

Коли здобувач прибуває на практику, він має поставити печатку про прибуття, коли вибуває з практики, ставить печатку про те, що вибув з практики.

Керівник практики від НАКККіМ пише відгук, ставить оцінку в щоденнику і завіряє все своїм підписом. Якщо практика проходить в Академії, то щоденник завіряє печаткою начальник відділу кадрів і документозабезпечення НАКККіМ.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ

Оцінювання виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження виробничої практики (максимально 50 балів) і суму балів за захист матеріалів практики (максимально 50 балів). При цьому береться до уваги відгук керівника, якість оформлення звіту, щоденника, ділових, індивідуальних завдань й інших документів, самостійно складених здобувачем. Захист практики здійснюється протягом перших десяти днів після закінчення практики.

Розподіл балів за оформлення матеріалів за результатами виробничої практики орієнтовно:

- письмовий звіт – від 10 до 20 балів;
- щоденник проходження практики – від 5 до 10 балів;
- проєкти складених документів – від 5 до 10 балів;
- індивідуальне завдання – від 5 до 30 балів;
- захист практики – від 5 до 20 балів.

Оцінку за виробничу практику вносять у заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача-практиканта за підписами членів комісії.

7.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

7.2. Критерії оцінювання знань здобувача:

- **90 – 100 балів – А («відмінно»)** ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.
- **82 – 89 балів – В («дуже добре»)** ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені; практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його діяльність добре відзивалися в колективі; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

- **74 – 81 балів – С («добре»)** ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки колективу бази практики; подав вчасно документацію, у якій можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою керівника практики.
- **64 – 73 балів – D («посередньо»)** ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію.
- **60 – 63 балів – E («задовільно»)** ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.
- **35 – 59 балів – FX («незадовільно»)-**відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.
- **1 – 34 балів – F («незадовільно»)**. Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

Звіт практикантів відбувається на підсумковій звітній конференції (доповідь здобувача-практиканта, презентація, обмін досвідом – конкретні рекомендації).

Керівнику практики від НАКККіМ подається пакет звітної документації (щоденник, звіт і додаток до нього, у вигляді опису виконання індивідуального завдання, реферат, в якому представлено культурний проєкт).

Для проведення заліку створюється комісія, до складу якої входять викладачі кафедри, керівники практики від Академії, (за можливості) керівники від баз практики.

Упродовж десяти днів після завершення практики призначається підсумкова конференція.

Під час заліку оцінюється як виступ здобувача, так і надані матеріали з

точки зору вичерпності змісту та дотримання вимог щодо їх оформлення.

Оцінка за виробничу практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача-практиканта за підписами членів комісії. Здобувач, який не виконав програму практики чи отримав незадовільний відгук (характеристику) у базі практики або незадовільну оцінку при захисті, направляється на практику повторно в період канікул або відраховується з навчального закладу.. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики – Вченою радою Інституту не менше одного разу протягом навчального року

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Публікації автора робочої програми

1. Гавеля О. М. Національно-культурна ідентичність та її ціннісні основи: освіченість, вихованість, моральність і патріотизм українців. *Культура і сучасність*. 2018. № 1. С. 20–26.
2. Гавеля О.М. Феномен обдарованої особистості як творця культурних цінностей: Монографія. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2020. 415 с.
3. Гавеля О.М. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача. Для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти. Київ : Міленіум. 2021. 76 с.
4. Гавеля О.М., Гавеля О.Р. Кроскультурне дослідження вибору культурних цінностей молодим поколінням України. Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 4), February 12, 2021. Pisa, Italian Republic: NGO European Scientific Platform. С. 78–83.
5. Гавеля О.М., Гавеля О.Р. Культурні ініціативи українців у галузі соціального підприємництва. Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ», May 20, 2022. Cambridge, United Kingdom, С. 368–369.
6. Гавеля О.М., Карась В.М. Культурний інститут соціального підприємництва як чинник розвитку громадянського суспільства // Збірник наукових статей «Музикознавча думка Дніпропетровщини». Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки. Вип. 22, 2022 р. С. 169–181.

Література

1. Балабанова Л., Сардак О. Управління персоналом: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 468 с.
2. Балановська Т. І., Троян А. В. Управління бізнесом: навч. посібник. Київ : НУБіП, 2019. 401 с.
3. Безверхнюк Т. М., Котова Н. О., Попов С. А. Управління проєктами в публічній сфері: навч. посіб. ; за заг. ред. Т. М. Безверхнюк. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2011. 344 с.

4. Гавеля О.М. Swot аналіз як засіб удосконалення організації та управління культурномистецькими проєктами. КНУКІМ. 2016. [Електронний ресурс]. URL: [file:///C:/Users/%D0%9C%D0%B0%D0%BC%D0%B0/Downloads/156772-341541-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%9C%D0%B0%D0%BC%D0%B0/Downloads/156772-341541-1-SM%20(1).pdf)
5. Кочкодан В. Б. К 75 Переддипломна практика. Методичні вказівки (за ред. Полянської А. С.). Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 20 с.
6. Кравченко І. Проєктна технологія у підготовці майбутнього викладача / *Вища освіта України*: теорет. та наук.-метод. часоп. 2020. № 4. С. 61–66.
7. Мартиненко В. Виробнича практика (комплексна практика з фаху): робоча програма. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 41 с.
8. Мартинець А. Виробнича практика. Методичний посібник. 2019. URL: <http://hdl.handle.net/123456789/3103>
9. Медведева В. Робоча програма практики. Київський національний університет культури і мистецтв. Факультет культурології. Київ. 2017. 48 с.
10. Методичні рекомендації щодо порядку проведення культурно-мистецьких заходів, творчих програм та проєктів у сфері культури, затверджено наказом Міністерства культури і туризму України від 10.04.2009 р. №230/0/16-09 URL: http://195.78.68.75/mincult/uk/publish/printable_article/178745
11. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 272 с.
12. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, М. О. Логвинова. Харків, 2019. 86 с.
13. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. посібник: Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 168 с.
14. Портал Кадровик 01 - усе, що необхідно знати фахівцям кадрової служби. URL: <https://www.kadrovik01.com.ua/>
15. Про управління персоналом. Harvard Business Review: 10 найкращих статей, 2018, 256 с.
16. Теорія прийняття рішень: Підручник / За заг. ред. Бутка М. П. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.
17. Шевченко С. Робоча програма навчальної дисципліни виробнича практика. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 11 с.

Додаткові інформаційні ресурси:

1. Про вищу освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про культуру: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 24, ст. 168). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
3. Про освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

4. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв: протокол Вченої ради №1 від 30.08.2022 URL:
https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/publ_m/osv_diialnist/Polozhennia_pro_osvitnii_process_Academii000.pdf
5. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, введеного в дію наказом ректора від 30.08.2022 р. № 82-о URL:
https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/publ_m/osv_diialnist/Polozhennia_pro_provedennia_praktyky_zdobuvachiv_nakkkim.pdf
6. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Культурологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 801 від 16 червня 2020 року: видання офіційне. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2020. 13 с. URL: <https://osvita.ua/consultations/spec-bach/75157/>